

MAI VILÁG

Divatbársony
minden színben
88 lei a
GÓLYA
ÁRUHÁZBAN

PÖSZTERGESZTŐ: RADAR IMRE. FŐMUNKATÁRSÁK: KÖS KAROLY, MOLTER KAROLY. FELELŐS SZERKESZTŐ: SERESS JÓZSEF

A kolozsvári ügyvédi kamara vasárnapi közgyűlése az igazságszolgáltatás további megdrágítása ellen

(Cluj-Kolozsvár, dec. 15. Saját tud.) Vasárnap tartja rendes évi közgyűlését a kolozsvári ügyvédi kamara. A közgyűlés mindenekelőtt tiltakozni fog a járásbírók tervbevetett széttagozása ellen. Tárgyalni fogják az itteni ügyvédi kar nagyrészen súlyos anyagi helyzetét és az orvoslás eszközeit. Követelni fogják a gyorsított eljárásról szóló törvény teljes hatálytalanságát, mert az teszi rendszeretlenebbé és nehézkessé az erdélyi igazságszolgáltatást. Követelik a bélyeg törvény módosítását is, valamint a portael rendszer hatályon kívül helyezését.

Tiltakoznak az ügyvédek nyomdájának tervezett államosítása ellen is s akciót kezdenek az ugynevezett tárgyalási illeték ellen, amelyet most akarnak bevezetni. Ezt az újabb illetéket minden tárgyalás alkalmával akarja szedni az igazságügyminiszter, mely amugyis méregdrága pereskedést még jobban megdrágítja.

Sanghai megszakította a diplomáciai viszonyt Moszkvával

(London, december 15.) A sanghaji kormány ma nyilatkozatot tett közzé, amelyben közli, hogy megszakította a diplomáciai viszonyt Oroszországgal, minthogy biztos, hogy a kantoni eseményekkel a szovjetek rendezték. A kantoni forradalom egyre szélesebb területekre terjed ki.

Amerika 800 millió dollárért 70 újabb hadihajót épít

(Newyork, december 15.) Jellemző a leszerelési törekvések komolyságára, hogy az Egyesült Államok kormánya elhatározta 70 újabb hadihajó építését. A hadihajók költségeire ezt a csekély 800 millió dollárt szavazták meg.

Holban tábornok belépett a Nemzeti-parasztpártba

(Bukarest, december 15.) Politikai körökben nagy feltűnést keltett Holban Stefan tábornok, a II. hadtest volt parancsnokának a nemzeti-parasztpártba való belépése. A nemzeti-parasztpárt hivatalos sajtója nagy nyereség gyanánt könyveli el a tábornoknak a pártba való belépését.

Mania Gyula nyilatkozott

A Daily Express tudósítója, Gedye, beszélgetést közöl Maniu Gyulával Románia helyzetéről.

— A liberális többség — mondja Maniu — olyan eredendő bűnben szenved, hogy vele csak akkor kollaborálhainánk, ha új választások kerestetésében tisztulna meg. Bratianu Jonel halálával az eddigi patriarchális autokrácia rendszere nem tartható tovább. A románság nem forradalmár természetű nép ugyan, de mint minden keleti nép, el van határozva a vétkes rendszer megszűntetésére.

Megtartották a bankigazgatók értekezletét

București, dec. 15. (Rador). A Banca Națională-nál tegnap este megtartották a bankigazgatók értekezletét Burileanu elnökletével. A Banca Națională elhatározta a visszszámítási hitel felemelését, azonban meg akarja állapítani, hogy milyen kamatokot fognak számítani, mert a jelenlegi használatban levő kamatok elviselhetetlenek. Ștefănescu a Banca Românească igazgatója kijelentette, hogy ellene van a kamalláb törvényes megállapításának, A kamatok azért magasak, mert a kihitelezés nagy kockázattal jár. Lapedatu volt pénzügyminiszter is-

mertelte az erdélyi bankok helyzetét, ahol inkább fogyasztási, mint hitelkrisis mutatkozik. Sok banknak van elég pénze, de nem tudja elhelyezni. Ezért le is szállították a betegek kamallabát.

Az összes többi felszólalok elismerték, hogy a kamatok túl magasak, hangsúlyozták, hogy egy megfelelő törvényes diszpozíció segíthet a helyzeten. A Banca Națională azonban nem írhatja elő a magánkamalláb nagyságát. A felemelt adók emésztik fel a kamatok jórészét. A krízisen és az abnormális állapotban a valuta

stabilizációja fog elsősorban segíteni. A Banca Națională állapítsa meg a rendelkezésre bocsátható hitel felosztásának méltányos feltételeit, vesse latba befolyását az adók redukálása végett.

Chiriacescu, a Banca Națională igazgatója a vita végén annak a reményezék adott kifejezést, hogy a gazdasági élet hamarosan fel fog élénkülni a mezőgazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek nyújtandó széleskörű kölcsönökkel.

A konferenciát legközelebb folytatják.

Kinevezték az új rendőrprefektusokat

Bukarestből jelentik: Kolozsvár rendőrprefektusává Mihail Csendőralezredeszt Nagyvárad rendőrprefektusává pedig Tici Traján kolozsvári rendőrigazgatót nevezték ki.

(Cluj-Kolozsvár, dec. 15. A Mai Világ munkatársától.) Az állam megbízásából egy speciális bizottság járta végig Kolozsváron a kereskedőket, magánlakásokat és a zsidó templomokat, a rombolások okozta károkat megállapítására. A kolozsvári zsidó hitközség azonban a speciális bizottság vizsgálata mellett — per eshetőségre számítva — kérte a kolozsvári törvényszéket, hogy bírósággal is állapítsa meg a károkat.

A kérést amit a hitközség jogi képviselői Klein Miksa dr. és Kohn Hillel dr. kolozsvári ügyvédek adtak be, elfogadta a törvényszék és elrendelte a hivatalos bírói vizsgálat mezejítését a károkat ügyében, Farkas dr. járásbíró bizva meg az ügy levezetésével.

A bírói kármegállapító vizsgálat tegnap vette kezdetét. A kármegállapító bizottságban a felperes hitközség részéről helyet foglalnak mint szakértők J. Joan Negruju mérnök, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara elnöke és Devecseri Emil kolozsvári építészvállalkozó. Kolozs-

vár városa, mint alperes, szakértőként Salvan Virgil városi mérnök küldte ki, a jogi képviseletet pedig a kármegállapító bizottságban Pop Dénes dr., a város ügyésze látja el, míg a belügyminisztériumot, mint alperest szakértőként Koncz Róbert mérnök-vállalkozó, jogügyi képviselőként pedig Moldován dr. kincstári ügyész képviseli.

A szakértői vizsgálat mezejítése után tíz nappal a szakértők megteszik jelentésüket a törvényszéki elnöknek.

A bizottság elsőnek a Páris-utcai zsidó nagytemplomot látogatta meg.

Tegnap délután fél négy órakor a Mikeskelemen-utcai templom romjait szemléltek meg, a többi templomok helyzetének megvizsgálására pedig délután fél négy órai kezdettel a következő sorrendben kerül sor;

December 15-én meglátogatta a bizottság a Malom-utcai templomokat, 16-én az Eötvös-utcai Tarbut gimnáziumot, 19-én a Dávid Ferenc-utcai zsinagógát, a rákövetkező napon pedig a Kádár-utcai szentáld templomot

ember ügyében a vizsgálatot és szombaton ki is tűzte az ügyet tárgyalásra.

Ezt azonban váratlanul közbejött esemény megakadályozta.

A vizsgálatot vezető katonai hatóságok ugyanis tegnap rájöttek arra, hogy a letartóztatott Hina hamis adatokat diktálva be.

félrevezette a hadbíróasztalt, az Apahidán történt állítólagos igazoltatás pedig kitalált dolog.

A hadbíróasztal a felfedezés után elhalasztotta a tárgyalást, ugyanakkor pedig széleskörű nyomozás indult meg a fiatalember személyazonosságának pontos megállapítására. A vizsgálat előreláthatólag meglepő adatokat fog felszínre hozni a rombolás ügyében.

Hét zavargó tisztviselőt elmozdítottak

(Bukarest, december 15.) A kormány elhatározta, hogy a zavargásban résztvevő diákok pereinek tárgyalását csak karácsony után fogják megtartani.

A közoktatásügyi miniszter tegnap elmozdított állásából 7 diákok, akik a minisztérium tisztviselői közé tartoztak és azzal vannak vádolva, hogy résztvettek a zavargásokban. Az illetők felejtették lemondásukat, de Angheliescu ezt nem fogadta el, hanem kimondta hivatalvesztésüket.

A diákok nemzeti szövetsége kommunikét tett közzé, amely kijelenti, hogy a szövetség nem szolidaris azzal a 9 diákkal, akiket fosztogatás miatt bíróság elé állítottak és ezeket ki fogja zárni a szövetség kebeléből.

A külföldi sajtó kommentárjai

(Páris, december 15.) A francia sajtó mindjobban kiemeli a várad és kolozsvári zavargások súlyosságát. A Temps kijelenti, hogy a megtörtént események lényegesen súlyosbították a Bratianu Jonel halála óta előállott belpolitikai zavarokat.

(London, december 15.) A Daily Mail legutóbbi száma „Terror erdőben” című cikkében foglalkozott az erdélyi rombolások ügyével és azt állítja, hogy a Népszövetség lép közbe.

Hamis nevet mondott be az apahidai templomromboló

Cluj-Kolozsvár, december 15. A Mai Világ munkatársától.) A kolozsvári IV. hadtest hadbíróasága szabadlábra helyezte a szombaton letartóztatott huszonnégy kolozsvári diákokat, az eljárás pedig tovább folyik ellenük a nemrég megszavazott és életbeléptetett rendtörvény értelmében.

A hadbíróasztal fogdájában mindössze egy Hina nevű fiatalember maradt fogva, aki a Nagyváradról hazatérő diákokkal együtt utazott Apahidára. Itt azonban leszállt a vonatról, bement a községbe és ott teljesen egyedül nekilátott a rombolásnak. Felfeszítette a zsidó templom ajtaját, majd behatolva a templomba, egy hatalmas doronggal összezúzta a frigszekrényeket.

A csendőrség „munkaközben” találta a magánosan romboló fiatalembert és mielőtt még nagyobbáru károkat okozott volna a zsinagógá-

ban, in flagranti delictu letartóztaták.

A katonai ügyész előtt történt kihallgatása folyamán Hina úgy állította be a dolgot, hogy Kisküküllő megyében lakik és Bukarestben tanul az egyetemen.

Igazoló írást azonban nem találtak nála.

Errevonatkozólag vallomásaiban elmondotta, hogy a nagyvárad kongresszus után ruhát cserélt és a másik ruhájában felejtette diákigazolványát.

Féljegyet váltott, Apahidán azonban igazoltatták, megbírságotlák és leszállították a vonatról, mire dühében, valamint „hazafias érzésektől” vezérelve bement a faluba és összezekaarta rombolni a zsidó templomot.

A hadbíróasztal az újonnan életbeléptetett rendtörvény előírása alapján azonnal lefolytatta a romboló fiatal-

Kisenevben eltették a rombolások kegysermaradványait

(Kisenev, december 15.) Azokban a vasúti kocskban, melyekben a diákok a kondresszusról visszaérkeztek, számos kegysermaradványt láttak, melyeket a kisenevi főrabbi nak adtak át a hatóságok. A kegysergek maradványait ünnepélyes istentisztelet keretében eltemették a zsidó temetőben.

A kolozsvári

Kereskedelmi Alkalmazottak Szervezete tiltakozik az üzletek zárójának meghosszabbítása ellen

(Cluj-Kolozsvár, december 15.) A kolozsvári kereskedők kik a szerdai diákzavargások következtében óriási károkat szenvedtek elhatározták, hogy mozgalmat indítanak annak érdekében, miszerint üzleteiket est. 7 órán túl is nyitva tarthassák.

A Kolozsvári Kereskedelmi Alkalmazottak Szervezete memorandumot juttatott el ezügyben a munkügyi miniszterhez, melyben tiltakoznak az üzletek zárójának meghosszabbítása ellen. Az alkalmazottak azzal indokolják tiltakozásukat, hogy a mostani záróra mellett nem 8, hanem napi 10-12 órát dolgoznak.

Vaiszlovich Emil állapota ismét válságosra fordult

Nagyváradról jelentik: Vaiszlovich Emil a saját kívánságára a zsidó kórházba lakására szállították. A kórház orvosai tiltakoztak az ellen, hogy súlyos sebével a kórházi ápolás alól kivonja magát, de Vaiszlovich kijelentette, hogy egy percig sem marad tovább a kórházban. Azzal a makacssággal, ami Vaiszlovichot akaratának keresztülvitelében jellemzi, visszautasította orvosainak minden jóindulatú figyelmeztetését és mentőknél hazavittette magát. Alig feküdt 24 óráig otthon, felkelt és intézkedni kezdett szállodájában. Tegnapelőtt pedig már reggel elhagyta beágyát, sajátkezűleg teát főzött magának, majd végig járta szállodájának összes szobáit és intézkedett, rendelkezett. Orvosai figyelmeztették arra, hogy életével játszik, mire azt felelte, hogy a saját élete fölött ő rendelkezik és azt csinál amit akar. Estefelé bekövetkezett a természetes következménye a szervezeti megerőltetésének: a ház Estére 39 és fél fokra szökött a hőmérséklet, amire ágyba fektették Vaiszlovichot. A ház tegnap reggelre csökkeni és a beteg a kalmazottjai, ápolónője könyörgése dacára ismét felkelt, de délelőre a ház emelkedni kezdett, ismét ágyba döntötte.

Az orvosok a legnagyobb aggodalommal tekintettek ezek után Vaiszlovich életben maradására.

Sürgönyöztek ismét dr. Czukor István tanárúrt Budapestre, aki talán leginkább tud hatni Vaiszlovich akaratára.

A seb óriási, hiszen egy tenyérynél koponyacsontot távolítottak el és az egy véredényei is sérültek voltak és így minden pillanatban lehet tartani attól, hogy ilyen szöfogadatlanság után katasztrófálissá válhat a beteg állapota. A szállodában való járkálásnak a következménye lett egy erős bronchitis, ami a lázat okozza és amiközvetve, súlyos komplikációkat idézhet elő.

Modern karácsonyi ajándék !!!
3 lámpás rádiókészülék 200—2000 m. hullámhosszra. Hangosanbeszélőben fogja az összes jelentékenyebb európai állomásokat. Lei 6450—
„CONSTRUCTIO” mérnökiroda Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főter) 6 Tel. 83.

Hogyan szednek ki újabb százmilliókat az erdélyi közönség zsebéből?

Az alkotmány világos tilalma ellenére monopóliumot szerzett magának az összes mozikra egy magántársaság az Astra nevével visszaélve

(Cluj-Kolozsvár, december 15.) A filmházak szövetségének vasárnapi temesvári kongresszusa két olyan kérdést tárgyal, amely nemcsak a filmkölcsonzó házak tulajdonosait, hanem a nagyközönséget is a legélesebben érdekli, különösen pedig az erdélyi közönséget. A filmcenzura ügyéről valamint egy mozimonopólium ügyéről volt szó és rá fogunk mutatni, hogy ez utóbbival évenként újabb százmilliót vesznek ki az erdélyi közönség zsebéből. Hogy hogyan egyik legközelebbi cikkünk feladata lesz bemutatni. Ma álljon itt egyelőre az a nyilatkozat, amelyet kérésünkre S. Eschenazy, a kolozsvári mozgószínházak igazgatója volt szíves adni a temesvári kongresszus két főpontjáról.

— A filmcenzura kérdését én referálam a kongresszus és a törvények értelmében kizárólag a művészeti minisztérium mellett működő központi cenzurabizottság az egyetlen fórum, amely egy film előadását az egész országra nézve megengedheti, vagy eltilthatja és ha ez a bizottság a filmet engedélyezte, többé egy hatóság sem tilthatja be azt. Mi történik újabban? Minthogy az ország egyes részeiben ostromállapot van, a katonai hatóságok közbelépnek és a központi cenzurabizottság által már engedélyezett filmeket újból tiltják. Ilyen módon óriási károkat szenvednek a filmereskedők és végeredményben ezek a károk a közönségre hárulnak. A kongresszus úgy határozott, hogy a központi cenzurabizottság kiegészítését fogja kérni a katonai hatóság képviselőivel. E memorandum elkészítésére én kaplam megbízást.

— A másik kérdés — folytatta Eschenazy igazgató — a mozgószínházak „koncessziója” volt. A viták során minden felszólaló hangsúlyozta, hogy Goldis László volt kultuszminiszter hallatlan törvényteleniséget követett el ebben a kérdésben. A vitának ezt a részét Dr. Gábor elnök azzal vezette be a kongresszusra, hogy 40 mozgóló érkezett hozzá írásbeli panasz. Három úr (Rein és Niérő, a nagyváradi Dorian film igazgatói és Reitter, a temesvári Ulpia-film igazgatója) városról városra jár és az Astra kulturregységet nevében arra kényszeríti a mozgók tulajdonosait, hogy hatalmas havi „hozzájárulásokat” fizessenek ennek az egy sületnek, máskülönb nem kapják meg mozijuk játszási engedélyét és így a mozgót bezárják.

— Ez a fenyegetés azon alapul, hogy Goldis László ez év február 2-án az összes erdélyi mozgók koncesz-

zióit átírta az Astrára, amelynek ez az elnöke, így monopoljogot adott ennek az egyesületnek. Hiába felel meg a törvényes követelményeknek egy mozgó, ha nem fizet az Astrának bezárják míg ellenben a meg nem felelő mozgó is nyugodtan játszhat, ha a ree kiszabott havi „díjat” megfizeti.

— A magam részéről csodálkozással fejezem ki a kongresszuson, hogy egy miniszter az alkotmány világos tilalma ellenére monopoljogot adott egy társaságnak, úgy hogy a kereskedők egy kategóriája túrelmi adót kénytelen így fizetni s ezzel voltaképpen egy városi kisajátítást rendeltek el a mozgókra nézve, minden törvényes alap nélkül. Azt hiszem, hogy az Astra magas nevével, amely minden román számára szent, itt visszaélés történik és a jelenlegi kultuszminiszter nem is tud róla, hogy elődje milyen törvénytelen rendelkezést adott ki. Ha az Astra saját mozgókat akar felállítani, mindnyójan segíünk neki, de az Astra nem engedheti meg, hogy nevében egyes üzérkedők koncessziókat ajánljanak eladásra.

— Felszólalásomra Rein úr azzal próbált felelni, hogy a koncessziókat nem az Astra kulturregységet, hanem egy eelőre alakult Astra Filmtársaság adja el. Salamon temesvári igazgató erre megkérdezte, hogy akkor mit keresnek a koncessziók az illető urak kezében? Leszler igazgató pedig nyíltan kijelentette: Panama ez, amelyben visszaélnék az Astra nevével. A Szövetség végül elhatározta, hogy memorandumban tiltakozik a kormánynál a törvénytelenesség ellen.

ERDÉLYI LEXIKON

Szönyeg, függöny és ágiterítő nagy választékban a GÓLYA áruházban.

Ha rossz a villanya, nem szól a csengője, nem működik a rádiója, nincs töltve accumulatorja, javítást igényel motorja, lámpaernyőre van szüksége, úgy forduljon bizalommal

Radnai Oszkár-

hoz Cluj, Jókai-utca 3.

Gramofon Lepage

Ford Henry autógyárat létesít Romániában

(Bucuresti, december 15.) A konstancai kikötő mellett létesítendő szabad zónában néhány nappal ezelőtt több amerikai mérnök jelen meg, kik megfelelő területet választottak ki egy hatalmas gyártelep céljaira.

A mérnök Ford Henry megbízásából jött. Konstancába hol a világhírű autógyáros, automobiltraktor, automobil és mezőgazdasági gépgyárat akar létesíteni a kikötői szabad zónában 13000 négyzetméteres területen.

Ford kötelezte magát, hogy ajánlata elfogadása esetén csak romániai munkásokat fog alkalmazni és belső, anyagokat használ fel gyártmányaihoz.

Brătianu Vintila miniszterelnök most tanulmányozza az ajánlatot melynek elfogadása jelentékenyen enyhítené a romániai munkanélküliséget.

A Román Opera műsora

Csütörtök, dec. 15. Tosca Apostolescuval
Péntek, dec. 16. Carmen, Snejina és Raiceff vendégjátékával.
Szombat, dec. 17. Faust, Aidonne d'Etolie vendégjátékával. E. Penescu és H. Demetrescu első fellépésével

A Magyar Színház heti műsora

Csütörtök: Cyrano de Bergerac. (Új be-tanulással és új szereposztással. Premier bérlet.)
Péntek: Cyrano de Bergerac. (B. bérlet.)
Szombat fél 4-kor: Paganini. (Ifjúsági elő-adás Kolbayval, Lászlóval, Ihással. Bevezető előadást tart Kende János tanár.)
Szombat fél 9-kor: Hotel Napoleon. (Francia bohózat. Premier bérlet.)
Vasárnap 3-kor: A régi Oroszország. (Poór Liliivel, Janovics Jenővel, Táray Ferenc-cel. Olcsó helyárakkal.)
Vasárnap 5 1/2-kor: Mesék az írógepről. (Kolbay, Mende, László, Ihász.)
Vasárnap 8 1/4-kor: Notás kapitány. (Kun Magda fellépésével, László, Ihász.)
Hétfő: Hotel Napoleon. (C. bérlet.)

Cyrano de Bergerac. Nagy eseménye lesz ma este a Magyar Színháznak: Rostand klasszikus értékű ötfelvonásos drámai költeményét, a Cyrano de Bergeracot fogják reprizként új szereposztással s új be-tanulással bemutatni. Pénteken este megismétlik a Cyrano előadását.

Hotel Napoleon. A legvidámabb párisi ujdonság a Hotel Napoleon. Minden ötlete, minden jelenete nevető orkánokat támaszt a nézőtérén. Két és fél óráig arló gondtalan, vidám estét szerez magának az, aki szombat-on este megnézi a Hotel Napoleon premierjét.

TÉLI

tűzifaszükségletünket

szerezzük be idejében a

„CALCIT” RÉSZV.-TÁRS.-nál

Strada General Dragalina No. 9.
Telefonszám 11-06.

Házhoz szállítva:

1-a búkkhasáb tűzifa ölenként L 1400
1-a búkkhasáb aprítva, 1000 kg. L 900
1-a hántott tölgy aprítva 1000 kg. L 1000
1-a búkk és tölgy aprítva 1000kg. L 800

Tisztviselők és munkásoknak kollektív alapon fizetési kedvezmény.

Hatvan AMITIÉ-bélyegért,

amelyet

ingyen kap attól a kereskedőtől, iparostól, akitől vásárol, azonnal kifizetnek 20 lei készpénzt. — Ezenkívül ingyen adnak egy forgalmi kötvényt, amelynek alapján

50.000 lei erejéig részesül a kereskedők hasznából!

Az AMITIÉ-bélyeg gyűjtése tehát 50.000 leit is jövedelmezhet. Önnek anélkül, hogy egyetlen ban-nijába kerülne!

Minden vásárlásnál követeljen AMITIÉ-bélyeg, mert teljesen ingyen kapja és az áruért sem kell többet fizetni!

Kereskedők:

Iparosok:

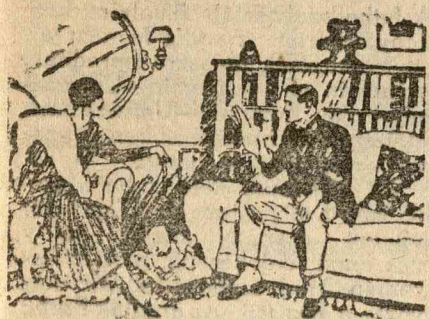
Vállalkozók

Csatlakozzatok az AMITIÉ-rendszerhez, mert mindenki csak annyit fog vásárolni, aki ingyen AMITIÉ-bélyeg ad!

Unió legolcsóbban fest és tisztít Cluj, telefon 8-77.

Staniole Lepage

Aki keres talált

— Tegnap megint kótorászott feleségem a kabátzsebemben.
— És talált valamit?
— Anyagot egy családi jelenetre.

Imigyen szóla Erdős René...

És Erdős René megszólalt... Ó, milyen sósár, kerekre nyitott szemek lapadnak igéres írói ajkára. Mintha az örökkévalóság ígérletét hínéné széjjel cizellált, sima szavaival. A közönség, Erdős René megigézett hívősege, szent extázisban várta az ígét, mely lassan, de szilárd öntudattal ömlött a nagy Rönéből, szolván eképp valahogy:

— És végre a kérdés, mely kíváncsian lüzel az önök szemeiben: hogy lettem én költő? Na, hogy lettem költő?

(Egy hang a harmadrendű zsöllyéből: sehogy!)

Röné asszony megértően mosolyog a hang irányában, aztán szigorúan összehuzta szemöldökét, mintha azt akarná mondani: nicht for den Fremden... — aztán nyugodtan folytatta:

— Hát én, kedves kíváncsi hitem, úgy lettem költő, hogy nyolcéves koromban egyszer a Bözsivel mezt a Rebivel játszottam a puha pázsiton. A nap tüzesen sütött és a kerítő, szent szerelemszagu májusi levegőben lebegett egy játszi kis káoszlepké. „Nini, lepke!” — mondta csodálkozóan a Rebi. Mire én melán után néztem az ellebbenő lepkének és halk sóhajba burkolva ejtettem ki a felfedezést: nem lepke ez, lányok, hanem pillangó! A lányok nevetek, de én mit sem törődtem velük, mert egy szent sugallat ekkor adta értésemre, hogy költő vagyok. Később írtam néhány költő verset is, de azokból koránsem derült volna ki ilyen bizonyossággal költő voltom, mint ebből az istenes ratalalásból.

A közönség lekesen megtapsolta a költőt, mire René asszony kecses fordulattal átvért a regényírásra.

Néhány fiatal lány szmár esen lehajlotta a fejét, de röné lón kiderült, hogy fölösleges volt, mert a népszemű író ő rövid pár perc alatt bebizonyította, hogy az ő könyveinél csak a biblia erkölcsösebb.

A közönség, különösen a lányok halkan kuncogta, de aztán inkább elhitték, minthogy a Nagyasszony érveikkel támassza alá állítását.

Hogy a továbbiakban mi történt, arról sajnos, nem tudok beszámolni, mert René asszony azt kezdte fejtegetni, hogy Romában milyen látomások közepelte talált rá az igazi hitre, mire én, aki könnyen hevülő természet vagyok, eltávoztam.

Egy tanulság mégis maradt a Nagy Röné előadásából. Megtanultam, mennyit kell küdenie egy írónak, amíg eljut odaig, hogy mára közönség is csendesesen mosolyogjon, h. i.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár!

szabó Jenő

divatáruházában, CLUJ.

Tizenhat hazátlan vándor a hadbírótság előtt

(Cluj-Kolozsvár, dec. 15.) Megint határátlépés. Ezúttal azonban nem egy, de mindjárt tizenhat határátlépőről van szó. A legtöbb éhes, hazájában megélni nem tudó ember, aki végső elkeseredésében neki vág a világnak. Mint régen, a messzi béke korában, mikor az ilyen elhatározásokhoz elég volt maga az elhatározás. Most azonban a kenyérért vergődő vándor harcos elhatározását kérésztbe töri a szigorú határvédelem elve. Az akarat megtorpan a paragrafusok utvesztőjében.

Terpu ezredes, a hadbírótság elnöke maga is elcsodálkozik, mikor

tizenhat, nagybárra toprongyos embert vezetnek a vádlottak rekeszébe.

A néző önkéntelenül valami komplotra gondol... éhesek komplotjára, mikor végig néz ezeken a sz-rencsétlen emberekén, az újértelmű béke legszomorubb áldozatain. De nem csak a gazdasági leromlottság megviselt vándorlegényeivel találkozhatunk itt, sokan vannak közöttük, akiket az új határok tettek hoptalaná.

Legelőnébb és legmegrázóbb példa erre a német kereskedő históriája.

Markov Pál ötvenegy éves kereskedő egész életén keresztül békés kereskedő volt Berlinben. Nagy családja és pompásan menő üzlete volt a német fővárosban. A háborút csak megusztta valahogy, de a rászakadó béke millió torturája végérvényesen tönkretette. A nagy német gazdasági összeomlást, mint ismeretes, szigorú rendszabályok követték. A rendszabályok közé tartozott az állampolgárság felülvizsgálata. Ennek a felülvizsgálatnak során derült ki, hogy Markov Pál édesapja, aki

fél század előtt költözött Berlinbe, Besszarábiából származott,

amely országrész akkor még Oroszországhoz tartozott.

Kiderült az is, hogy az öreg Markov igen hanyag ember lehetett, mert meghalt anélkül, hogy ötven év alatt rendezte volna állampolgárságát. Sőt,

1 méter legjobb minőségű francia Crep de schin minden színben

Lei 790. SZABÓ JENŐ

divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj.

— Tizenöt nagyváradi munkás ügyét tárgyalja a kolozsvári hadbírótság. A kolozsvári VI. hadtest hadbíró-sága ma délelőtt kezdte tárgyalni tizenöt nagyváradi munkás bűnügyét, akiket a választások alkalmával, a falusi és városi dolgozó bók érdeklében folytatott választási agitáció alkalmával letartóztattak. A hadbíró-sági vádirat államellenes izgatással és kommunista propagandával vádolja meg a nagyváradi munkásokat. A hadbíró-ság számos tanu kihallgatását rendelte el. Lapunk zárta-kor a tárgyalás folyik.

Divatbárony minden színben 88 lei a GÓLYA áruházban.

hivatalosan nyoma sem volt sehol annak, hogy mióta él Berlinben és ennek következtében a fiatal Markov, aki, mint mondtuk, szintén elmúlt ötven éves, orosz állampolgárnak számított. A német hatóságok, akik híresek pedantériájukról, a világ legtermészetesebb dolgának találták, hogy Markov Pált ezek szerint Oroszországba küldjék. Annyit még engedélyeztek, hogy a családja addig Berlinben maradjon, amíg Oroszországban elrendezi dolgait.

Ez történt 1924-ben. Markov tényleg áljú ott Oroszországba, ahol már a második héten,

mint kémgyanus börtönbe került.

Több mint egy évig tartott, míg végre megszabadult, de akkor viszont az oroszok visszaküldték Berlinbe. Itt ismét revízió alá vették ügyét és kiderült, hogy Besszarábia már Romániához tartozik.

Markov Pál tehát utnak indult Romániába.

Ott fogták el és állították bíróság elé a zaklatott életű embert, aki

könnyezve mesélte el öreg korának keserű kálváriáját.

A bíróság nagy megértéssel hallgatta meg történetét, de a törvény szigorú és Markov Pált háromhavi fogházra kellett ítélni.

Ugyancsak el kellett ítélni Nagy Imre tizenhatéves fiút, akinek meghalt édesanyja és magára hagyva nem talált más megoldást, mint átjönni a határon, mert Nagyváradon két nagynénje lakik.

Találkoztunk két munkással is, akik egy ur után csomagot vittek és kéőrai ut után egy erdőben talált rájuk a hatáőr-ség. Nem is tudták, hogy már „külföldön” vannak. De a többieket is, mind a tizenhatot, a szigorúan rendelkező utlevél-törvény értelmében

egyől három hónapig terjedő fogházra kellett ítélni.

Vajon mikor fogják megoldani végre a szabadköltségkódás problémáját? Mikor lesz a „költségkódás szabadságának” elvéből eleven élet?

— Alsóloczi Ribár Mór halála. Budapestről jelentik. Alsóloczi Ribár Mór kormányfőtanácsos, a Fonciere Általános Biztosító Társaság vezérigazgatója, kinek nevét biztosítási körökben az egész világon ismerték, kedden reggel meghalt. Az elhunyt vezérigazgató mintegy fél századdal ezelől lépelt az intézet szolgálatába és szorgalmával, szaktudásával rövidesen az intézet élére jutott, melynek felvirágoztatásában sok érdeme volt. Ribár Mór halála Kolozsvárott nagy részvétet keltett, miután az elhunyt vezérigazgatót, ki a kolozsvári Fonciere biztosító intézet igazgató-sági tagja volt, széles körben ismerték és becsülték.

Nőruhára való mintás szövet Lei 135.

SZABÓ JENŐ

divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj.

Menyből az angyal

is azért száll le már karácsony előtt a földre, hogy jóembereknek szánt ajándékait a

D'Or illatszertárban

Kolozsvár Főterén szerezze be legelőnyösebben.

Parfümök, kölnivíz, szappan, bőrdíszmü, játékaru, níppek, retikülök, toalet készletek, gyöngy-ékek.

Ajándék gondjaira választ kap, ha megtekinti kirakatainkat!

Feloszlatták a karai községi tanácsot. Kolozsmegye törvényhatósági bizottságának állandó választmánya elhatározta a karai községi tanács feloszlását. Az új községi tanács megválasztásáig a község ügyeit egy interimáris bizottság fogja vezetni, melynek élén Augustin községbeli polgár áll.

Maradék fél árban a Gólya áruházban.

Karácsonyfát állítanak az Operában a szegény gyerekek számára. A kolozsvári állami színházak vezérigazgatója, Victor Efimiu kezdeményezésére értekezletet tartottak a helyi hatóságok vezetői, melyen elhatározták, hogy az Opera színpadján karácsonyfát állítanak a szegény gyerekek számára. A kolozsvári hölgybizottság számos előkelő tagja már meg is kezdte a karácsonyi ajándékok gyűjtését.

1 méter opál batiszt minden színben Lei 33

SZABÓ JENŐ

divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj.

— Tehetséges gyermekek versenye és gyermekszépségverseny lesz az Újságíróklub szombatdelutáni (dec. 17.) nagyszabású karácsonyi gyermekünnepé. Csöppnyi ének, zongora, hegedű, tánc- és szavalóművésznők és művészek, akiknek névsorát holnap közöljük, lépnek fel. A nagyszerű műsor keretében, ragyogó, látványos karácsonyi előkép lesz. A gyermekek mulattatására művészi jazz-band fog játszani. Gara Ákos bácsi, az országoshírű mesemondó új meséket mond és kon erál. Szépségversenydíjak és gazdag büffe is lesznek. Akik a műsorban és az előképben még szerpelní öhajtanak, mátol kezdve délután 4-5 óra között jelenkezzenek az Újságíróklubban (v. Monostori-ut 18.).

Vászonárut legjobban lehet vásárolni a „GÓLYA” áruházban.

— A megyei tisztviselők bálja. A kolozsmegyei prefektúra tisztviselői február 4-én bált rendeznek a megyeháza dísztermében, mely a régi megye bálókra fog emlékeztetni, fényes kereteivel. A bált, melyre már most kezdtek meg a meghívók szétküldését, a megye közönségének széleskörű érdeklődése előzi meg.

Dombornyomású névjegyek, levélpapírok

legszébb kivitelben Újhelyi & Co. Cluj, cégnél Strada Regina Maria 24 sz. készülnék, —

— Hodor Victor közigazgatási vezérfelügyelő utódja átvette hivatalát. Tomescu közigazgatási vezérfelügyelő, kit a kormány a székely vármegyék felügyelőjévé kinevezett Hodor Victor volt kolozsmegyei prefektus, közigazgatási vezérfelügyelő helyébe nevezett ki, megérkezett Kolozsvárra és átvette hivatalát. Az új közigazgatási vezérfelügyelő eddig a besszarábiai vármegyék közigazgatását ellenőrizte.

Olesón eladó női barna gazella-bunda Egyetem-utca 1. III. 4 ajtó.

Óriási árredukció az Elite cipőáruházban

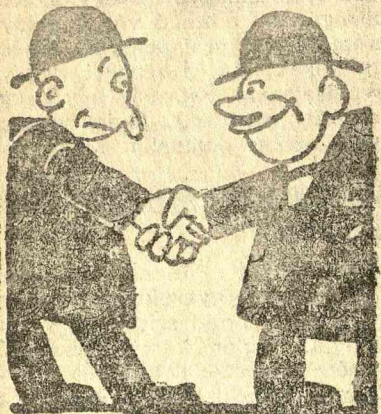
Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 65. (a Siguranjiával szemben).

Luxus és strapacipők, hó- és sárcipők szokatlan olcsó árban. **Erdemes egy próbavásárlást tenni.** —

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi fehérnemű méret után. Cluj Str. Memorandului (Unió-u) 2.

Fogadjunk...

Fogadjunk elsem hisz ha mondom, hogy azért nálunk a legtoleránsabbak a zsidókkal szemben.

— Nono, Pancser ur.

— Hát perse. Németországban még erős az antiszemitizmus, Ausztria és Magyarország már valamivel toleránsabbak, nálunk pedig egy zsidó még főrabbiig is felviheti.

— És arról mint vélekedik, hogy a kormánypárt helyi lapja máris ufrakezdi az antiszemitizmust?

— Hát kérem. Fehér ur és Fekete ur, akik ezelőtt jóbarátok voltak, összevesztek. Egy családi ünnepségen Fehér ur elszántan Feketéhez lépett és békéjéért nyugtatót neki e szavakkal:

„Mindazt kívánom neked, amit te nekem.”

Mire Fekete ur így szólt:

„Tetszik már megint kezdni?”

— Hát ahhoz a hírhez mit szól, Pancser ur, hogy a liberálisok nem egy összegben akarják kártalanítani a templomokat, hanem évi szubvenciókkal, amíg csak kormányon lesznek.

— Nem rossz, Rothschildhoz bemegy egy kérvényező és ötezer forintot kér tőle ajándékba. Rothschild így felel:

„Ötezer forint? Sok.. De évenként 200 forintot kap tőlem amíg élek.”

Mire az így válaszol:

„Sok hasznom lesz belőle. Amilyen szerencsés ember a báró ur, hát egy hét múlva meghal nekem.”

— Akkor ebben maradunk Pancser ur.

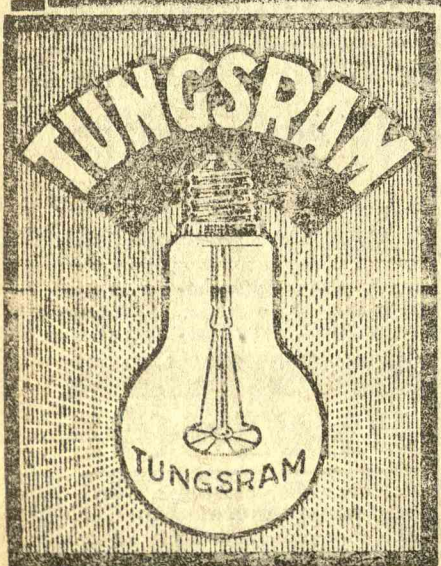
— Pardon, Pancser ur, maga nagyon odadobja a kezét.

— Pedig úgy nézse meg, hogy ez Fischbeim Lászlótól való, Főter 29.

— Én is ott veszem, Pancser ur.

Ügyvédi határidő napló 1928.

LEI 480 —
LEPAGE

Ötvenmilliós deficit mutatkozik Kolozsvár jövő évi költségvetés előirányzatában

Harminckét és félmillió lejt irányoztak elő a technikai osztály által javasolt munkálatokra

(Cluj-Kolozsvár, dec. 15.) A kolozsvári városi tanács még ebben a hónapban be kell fejeznie a jövő évi költségvetés előkészítését és keresztlül kell vigye a törvényhatósági bizottság közgyűlésén. A miniszterium tegnap küldötte le a költségvetés ügyében utasításait, melyet azonban az idő rövidsége miatt még át sem tanulmányozhatott a városi tanács.

Munkatársunk beszélgetést folytatott a városi tanács egyik tagjával a jövő évi költségvetésről, ki a következőket mondotta a város jövő évi beruházási terveiről:

— Az új költségvetésben 6 millió lej van előirányozva utjavításokra, amely összegből elsősorban a Ferdinánd király utat, a volt Wesselenyi Miklós-utcat fogják aszfalttal átönten, vagy esetleg kis gránitkockákkal kikövezni. A fennmaradó összegből pedig a külvárosok elhanyagolt utjait fogják rendbehozni.

A Szamos medrének szabályozása 2 millió lejt irányoztak elő. Új partfalat fognak építeni az Erzsébet-hídnál abból az összegből és ahol szükség mutatkozik, rőzségátakat fognak lerakni. A járványkórház új pavillonjai felépítésére pedig 3 millió lej van előirányozva.

Tízmillió lejt irányoztak elő a villanyüzemnél szükséges javításokra

A városi villanyüzemnél sürgős javítási munkálatok váltak szükségessé. Így elsősorban az elosztótáblázat teljes újjáépítése, sürgős, miután ez teljesen elavult és rossz, úgy hogy állandóan az a veszély fenyeget, hogy a generátorokat egy szép napon kitégei. Az elosztó-hálózat javítása is halaszthatatlan. A villanyüzem javítási munkálataira a jövő évi költségvetés terveire 10 millió lejt kíván felvéteni a városi tanács.

Modernizálják a régi fenesi vízművet

A vízműveknél 3 és fél millió lej van tervbe véve a berendezések javítására és 5 és fél millió pedig a csőhálózat rendezésére, amiből 2 milliót kanálisépítésekre fognak fordítani és a többiek között a Pata-utcat is el látják kanálissal. A fenn-

maradó összegből pedig átépítik a fenesi régi, teljesen elavult vízművet, úgy hogy a város vízellátását teljesen biztosítani fogják.

A városi javítóműhely felállítására 2 és fél millió lej van tervbe véve.

A javítóműhely felállításával nagymérvű megtakarításokat fog a város eszközölni, miután szükségtelemé válik majd az üzemekben előforduló javítási munkálatokat magánvállalatoknál elkészíttetni.

A javítóműhely az üzemek munkálatain kívül magánosoktól is fog munkát vállalni, ami szintén jelentékeny jövedelmet biztosít majd a városnak.

Szociális intézmények

A jövő évi költségvetés keretében három diszpenzóriumot akar a tanács felállítani, hol az arra szorulóknak ingyenes orvosi kezelésben részesüljenek.

Foglalkozik ezenkívül a városi tanács napközi otthonok felállításának tervével is és amint azt jelentették már, munkanélküli segélyekre is nagyobb összegeket kívánnak felvéteni a költségvetésbe.

50 millió lejes deficit mutatkozik a költségvetési tervezetben

Az 1928 évi költségvetési tervezet meglehetősen szűk keretek között mozog és a bevételi tételei, — okulván a múlt évi szomorú tapasztalatokon, — mindössze 170 millióra rugnak.

Ezt az összeget azonban a költségvetési bizottság minden valószínűség szerint körülbelül 140—150 millióra fogja lecsökkenteni, úgy hogy

az 1928 évi költségvetés legalább 40 millió lejjel kevesebb megterhelést fog jelenteni Kolozsvár polgársága számára.

Ezzel szemben a kiadási tételek az eredetileg tervezett 220 millió lejtől a költségvetési bizottság elé kerülésük előtt már 200 millió lejtet redukáltak, azonban így is fennáll a költségvetési előirányzatban 50 millió deficit.

Információink szerint a költségvetési tervezetben mutatkozó hiányt a városi tanács a városi üzemek kommercializálásából előálló megtakarításokból akarja fedezni.

SPORTVILÁG

Tavasza maradnak a le nem játszott meccsek

A futballeszakosztály hivatalos közleménye szerint az eddig le nem játszott mérkőzések tavaszra maradnak. Ilyenformán az Academia—Universitatea és a Romania—Universitatea mérkőzések élvezetétől ebben a szezonban meg lettünk fosztva. — Temesvárt vasárnap fejezik be a szezont, még pedig Arad és Temesvár válogatott csapatai között, amely meccs annál érdekesebb, mert az ősz folyamán Arad csapata tudvalevőleg legyőzte a Kinizsit. Az aradiak Barbu és Auer szereplése révén komoly győzelmi kilátásokkal indulnak a szezonzáró válogatott meccs mérkőzésére.

Nurmi kalandja. Nurmi, a finn csodafutó a minap Amszterdamban utazott, hogy mielőtt Amerikába hajózik, tanulmányozza a helyi viszonyokat és a Stadiont, jövő évi győzelmeinek színhelyét. A világbajnok kiment az épülő Stadionba, azonban a puljárt, mert az építés-ervező előtt hiába hivatkozott arra, hogy ő Nurmi, hiába mondotta, hogy azért jött Amszterdamba, hogy a Stadiont megnézzék, nem jutott az arénába. Emiatt felbőszült a finn bajnok és minden további nélkül elutazott Párisba, ahova kedves emlékek fűzik a legutóbbi olimpiász idejéből.

A temesvári bajnokság állása.

A bajnoki tabella állása a következő:

1. Kinizsi	7	6	1	—	28	6	13
2. Banatul	7	6	—	1	15	5	12
3. TMTE	7	3	2	2	14	11	8
4. Politechnica	6	2	2	2	13	10	6
5. UDR	7	3	—	4	13	15	6
6. TAC	7	2	—	5	11	18	4
7. Rapid	7	1	1	5	9	23	3
8. Kadima	6	1	—	5	4	19	2

Lejátszottak még a Politechnica—Kadima meccs.

Temesvári tréfák. Az Aréna sportlap közli a következőket: „Az Aréna sikere. Egészen rendkívüli eset készült bennünket arra, hogy néhány sorral megemlékezzünk róla. Laptársunk, a Temesvári Hírlap hétfői mellékletét képező Sporthírlap tisztelet meg bennünket azzal, hogy november 14-iki számunkban megjelent egyik cikkünkkel, más címmel ugyan, de legalább megcsonkítva átvegye. Valószínűnek tartjuk, hogy a Sporthírlap a „Jugoszláv Sportélet”-ből vette át a cikket, amely viszont tőlünk vágta át. De illenék legalább a forrási megnevezni. Egyebekben, ha a szokásos tiszteletdíjat előre megfizeti a Sporthírlap, nincsen kifogásunk az ellen, ha a jövőben is közli akár egész lapunkat — három héttel utánunk”. Így ír az Aréna s ehhez nincs mit hozzátenni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
STR. IORGA (v. JÓKAI-UTCA) 10
Telefonszám: 875.

Előfizetési ár: egész évre 500 lej,
fél évre 280 lej.

ERDÉLYI LEXIKON

S. A. Transilvaneana
p. comerț cu
lemne de foc

továbbra is 800 lejért árusít 1000 kg.
prima minőségű száraz bükk- és tölgy
tűzfát. — CLUJ, Strada Memorandului
No. 24. — Telefon: 8—14.

Sofför kurzus!

Folytatólagos oktatás.
METALLUM
Strada N. Iorga 3. és
Strada Brailianu No. 2.

Nagyok és kicsinyek kedvenc itala
a magas malátacukortartalmu

„Hercules”-sör

URSUS-sörgyár Cluj-Kolozsvár

Nyomatott a Lapkiadó r.-t. körforgógépén. Cluj, Str. Universităţii 3.